

Soesterberg, 9 september 2025

Historische Nederlandse Fokker D.VII keert na 85 jaar terug uit Duitsland

Het Nationaal Militair Museum nodigt u van harte uit voor de onthulling van een bijzonder stuk Nederlandse luchtvaartgeschiedenis: een originele Fokker D.VII die na een mysterieuze reis van 85 jaar terugkeert naar Nederland.

Het verhaal

Dit jachtvliegtuig uit de Eerste Wereldoorlog vloog vóór 1940 bij de Nederlandse Marineluchtvaartdienst. Tijdens de Tweede Wereldoorlog verdween het toestel spoorloos, vermoedelijk bestemd voor Hermann Görings geplande Luchtvaart Museum van het Duitse Rijk.

In 1945 ontdekken Amerikaanse militairen van de MFAA (Monuments, Fine Arts and Archives), beter bekend als de *Monuments Men*, bij hun zoektocht naar geroofde kunstschaten in een boerenschuur in Vilsbiburg o.a. een Fokker D.VII. Zij geven het vliegtuig in beheer aan het Deutsches Museum in München. Op dat moment is over de Nederlandse herkomst niets bekend. In 1980 komen bij restauratiewerkzaamheden in Duitsland de Nederlandse nationaliteitskenmerken (roundel) en een registratie tevoorschijn. Meer recent uitgebreid Duits onderzoek wijst uit dat het vliegtuig zonder twijfel Nederlands is, maar de identiteit kan niet met zekerheid worden vastgesteld. Aanleiding genoeg om nader onderzoek te doen en contact te zoeken met collega's in Nederland.

Intensief onderzoek

Er is in de afgelopen twee jaren intensief en collegiaal samengewerkt, maar nog niet alle belangrijke feiten zijn bekend waardoor vragen onbeantwoord blijven. De periode tussen mei 1940, wanneer de Fokker D.VII met registratie D-28 aantoonbaar nog in Nederland is, en december 1945, wanneer in Vilsbiburg in Beieren de D.VII wordt ontdekt, is een groot zwart gat.

Op dit moment bestaat er, door de vele nog onbeantwoorde vragen, feitelijk geen juridische grond voor restitutie. Het toestel wordt daarom in september, voorlopig voor vijf jaar, getoond in het Nationaal Militair Museum. Daarnaast wordt het onderzoek in beide landen voortgezet.

Unieke kans voor pers

Tijdens de presentatie in september zijn zowel de Duitse als Nederlandse onderzoekers en betrokkenen aanwezig, die het bijzondere verhaal van deze internationale samenwerking en het forensische speurwerk uit de eerste hand kunnen toelichten. Dit biedt een zeldzame gelegenheid om dit opmerkelijke verhaal van oorlogsgeschiedenis, restitutie en cultureel erfgoed te belichten. Het is tevens een van de weinige overgebleven exemplaren van de ruim 100 Fokker vliegtuigen die Nederland in 1919 verwierf.

Wij nodigen u van harte uit voor de officiële presentatie van deze bijzondere Fokker D.VII.

Specificatie onderzoekstechniek

Sinds voorjaar 2023 werkt een gezamenlijk Duits-Nederlands onderzoeksteam aan deze zaak. Vanuit die gedachte heeft het DM de afgelopen jaren met nieuwe technieken onderzoek gedaan naar de Fokker. Infrarood reflectografie (IRR) is een techniek die wordt gebruikt in de kunstwereld om onderliggende lagen van schilderijen te onderzoeken. Deze methode maakt gebruik van infrarood licht, dat dieper in de verflagen kan doordringen dan zichtbaar licht. Door infrarood reflectie te meten, kunnen onderzoekers schetsen, veranderingen, en eerdere versies van een schilderij zichtbaar maken, die met het blote oog niet te zien zijn. Actieve thermografie is een techniek die gebruikmaakt van warmte (thermische energie) om de interne structuren en eigenschappen van materialen te onderzoeken. Verschillen in warmteafgifte kunnen scheuren of reparaties onthullen die anders onzichtbaar zouden zijn. Recent is er in samenwerking met de Technische Universiteit München met röntgenapparatuur gezocht naar de verfstreken op het oorspronkelijke linnen, in de hoop een registratienummer te kunnen herleiden. In afwachting van de laatste resultaten is de voorlopige conclusie dat de identiteit niet exact kan worden vastgesteld. Wel is het toestel goed onderzocht op andere aanwijzingen. Met meer resultaat. Er zijn wél metalen plaatjes aangetroffen op onderdelen, met de aanduiding 'D-28'. Maar deze sterke aanwijzing voor de herkomst is in juridische termen geen bewijs omdat het uitwisselbare onderdelen zijn.

Nationaal Militair Museum

Het NMM in Soesterberg is één van de drie Koninklijke Defensiemusea in Nederland. Gezamenlijk willen we bij een groot publiek het besef vergroten dat vrijheid geen vanzelfsprekendheid is. We willen daarmee recht doen aan het aandeel van de Krijgsmacht in onze nationale geschiedenis en aan haar rol in de bescherming van onze vrijheid en vrede. Meer informatie op NMM.nl

Noot voor de redactie: Aanmelden voor de presentatie van de Fokker graag via c.marcus@nmm.nl. Meer informatie: Carla Marcus, 06-43507032 of c.marcus@nmm.nl.

Programma:

Vrijdag 26 september 2025

10.00 uur: Ontvangst met koffie

10.30 uur: Toelichting op het onderzoek van Duitse en Nederlandse onderzoekers

11.30 uur: Onthulling Fokker D.VII

11.45 uur: Fotomoment en interviews

Locatie: Nationaal Militair Museum, Verlengde Paltzerweg 1, 3768 MX SOEST

CONTACT

WEBSITE

POSTADRES

BEZOEKADRES

ZAKELIJK

085 0036 000 / info@nmm.nl

NMM.nl

Postbus 6 / 3760 AA Soest

Park Vliegbasis Soesterberg / Verlengde Paltzerweg 1

IBAN: NL21RAB00184581753 tnv SDM / KVK-nummer: 60935200 / BTW-nummer: 854124548B01